

i nogen høiere Grad end ved vort Forslag, og jeg kan derfor ikke, hvorledes jeg end seer Sagen, indsee, at de ærede Herrer kunne opnaae Noget ved deres Forslag. Den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (H. Hage) har troet, at Frihed i dette Tilfælde var særlig; ja, det siges jo i mange Tilfælde, at Frihed er farlig, men hvorledes der kan være en Fare i den Frihed at overlade til vedkommende Communalbestyrelse at afgjøre, om den vil skaffe dette Tilfud tilveie paa den ene eller anden Maade, det kan jeg ikke forstaae, saameget mindre, som man lader de andre Afgifter til Skolevæsenet blive paalignede paa sædvanlig Maade. Jeg maa derfor bede det ærede Thing at fastholde Paragraphen saaledes, som den blev vedtagen ved 2den Behandling, med det Tillæg, der er foreslaaet af Udvalget og tiltraadt af Ministeren.

H. M. Petersen: Det har ikke været min Hensigt ved det af mig stillede Underændringsforslag, at fortrænge den § 11, som blev vedtagen ved 2den Behandling; men, da der saavel af 15 Medlemmer som af den ærede Cultusminister var lagt an paa at faae den oprindelige Paragraph bragt tilbage, forekom det mig ønskeligt at faae en Forandring i Bestemmelsen om Ansættelsen af Skolepengene. Allerede ved 2den Behandling var det blevet fremhævet, at Skolepengene for Huusmændene vare uforholdsmæssigt høie; jeg har derfor tilladt mig at foreslaae, at Huusmænd med over 1 Skp. Hartkorn kun skulle betale $\frac{1}{3}$ af hvad Gaardmændene betale, samt at Huusmænd med 1 Skp. Hartkorn og derunder samt Indsiddere skulle være aldeles fritagne derfor. Jeg har tænkt mig, at man kunde gjøre mig den Indvending, at der kan være flere, som ikke have en fuld Skjæppe Hartkorn, ja, som maastee endog ere Indsiddere, men som dog have god Raad til at betale Skolepenge, og det er Grunden til, at jeg har begjært en deelviis Afstemning over mit Forslag. Hvis man nemlig vil votere for den første Deel af mit Forslag, og derimod imod den sidste, saa ville de Sognebeboere, Huusmænd med under 1 Skp. Hartkorn og Indsiddere, der ikke ere nævnte, naturligtviis komme til at høre under

det næste Punktum i Paragraphen, som siger: „For Beboere, der ikke kunne henregnes til ovennævnte Classer, ansætter Sogneforstanderskabet Skolepengene til en i Forhold til deres Stilling passende Størrelse.“ Det vil da staae til Sogneforstanderskabet at bestemme Skolepengene for dem, som de synes have Gyne til at betale, og lade dem være frie, som ikke have Gyne dertil. Men, som sagt, idet jeg tillader mig at anbefale Forslaget, saa er det kun under den Betingelse, at det ærede Thing skulde foretrække den af 15 Medlemmer i Forslag bragte § 11, at jeg ønsker det vedtaget, hvormod jeg i modsat Fald ikke holder derpaa.

Bloug: Jeg kan ikke være ganske enig i de Indvendinger, som ere fremsatte imod de 15 Medlemmers Forslag af den ærede Ordfører. Han siger, at det kun er mod den ringe Begyndelse, men ikke imod selve Principet, han har noget. Jeg troer imidlertid, at, naar man sætter sig imod den ringe Begyndelse, saa har man endnu mere imod at gennemføre Sagen i en større Udstrækning. Denne Indvending forekommer mig stærkt at ligne den, som fra mange Sider er fremkommen imod den her vedtagne Høkerlov. Man siger, at det, man har imod denne Lov, det er, at den er saa lille; ifald hele Næringsvæsenet paa een Gang var blevet omformet, saa vilde man meget gjerne have indrømmet Landboerne Lov til at have Høkerhandel. Men jeg er overbevist om, at, naar vi komme til den store Næringsreform, saa vil man møde endnu langt større Modstand derimod end imod denne lille Lov. Jeg for mit Vedkommende skulde ønske, at Principet var blevet mere bestemt udtalt i denne Lov, end skeet er i Udvalgets vedtagne Indstilling, men jeg er, som sagt, gaaet ind paa denne, fordi jeg frygtede for, at det vilde møde for megen Uvillie i Befolkningen. Jeg troer, at denne Uvillie for en stor Deel har sin Grund i, at man ikke tilstrækkeligt erkjender den Nytte, man har af Skolen; man synes, at man bidrager nok dertil paa andre Maader. Derfor skulde jeg ogsaa have ønsket, at Cultusministerens Forslag var kommet under Afstemning. Nu, da dette Forslag er taget til-